

ת"פ 28418/06/15 - מדינת ישראל נגד יהודה בביאן, אריאל ליברטי

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 15-06-28418 מדינת ישראל נ' בביאן ואח'
תיק חיצוני: 01180036832014

בפני	כבוד השופטת רקפת סגל מוהר
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	1. יהודה בביאן 2. אריאל ליברטי

החלטה בעניינו של נאשם 2

בקשה לביטול כתב האישום מטעמים של "הגנה מן הצדק"

רקע

בתאריך 14.6.15 הוגש כנגד הנאשמים כתב אישום המייחס לכל אחד מהם עבירה של שיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 ולנאשם 2 עבירה נוספת של שימוש בכוח או באיומים למנוע מעצר, לפי סעיף 47(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) (נוסח משולב) תש"ט-1969.

על פי עובדות כתב האישום, בתאריך 31.5.14 בסביבות השעה 14:00, בעת פעילות משטרתית בגבעת חוף שונית מול תחנת הדלק "פז" בקיסריה, נמצא נאשם 1 רוכב על אופנוע מסוג מוטור קרוס ללא לוחית רישוי וללא מחוגי מהירות, שאינו מורשה לנוע על פי תקנות המכס בארץ. נאשם 1 עוכב לחקירה ואופנועו נגרר אל תחנת המשטרה בחדרה לצרכי חקירה. לאחר שנחקר והבין כי האופנוע יישאר תפוס בתחנה, פנה נאשם 1 אל נאשם 2 ואדם אחר נוסף ששמו ישראל סופר ובקש מהם לסייע לו בהעברת האופנוע אל שער הכניסה לתחנה. לאחר שאלה עשו כן, נטל נאשם 1 את האופנוע ועזב את המקום בכוונה להעלימו מפני המשטרה. בתאריך 10.6.14 בשעה 23:00 או בסמוך לכך, במהלך חיפוש אחר הנאשמים לצרכי חקירה, זוהו נאשם 2 על ידי השוטרים רפ"ק ליאור ששון (להלן: "השוטר ליאור") אשר הודיע לו כי הוא עצור והלך עמו אל ניידת המשטרה שעמדה ברח' הלל יפה בחדרה. בשלב זה - כך נטען, התנגד 2 למעצרו שלא כדין באופן שהניף את ידיו לכל עבר, לפת את ידיו של השוטר ליאור כשהוא אוחז באצבעותיו והחל לרוץ לכיוון רח' הרברט סמואל, התנגש ברכב, קפץ מעל גדר והמשיך בבריתו עד שהשוטר ליאור עצרו. כתוצאה ממעשיו של נאשם 2 נגרם לשוטר ליאור שבר בזרת ידו הימנית.

ביום 8.5.16, לאחר שהמועד למתן תשובות הנאשמים לכתב האישום נדחה מספר פעמים לבקשת סנגוריהם, אשר טענו כי חומר החקירה הנוגע לתלונת נאשם 2 בדבר הכאתו על ידי שוטרים באופן שגרם לו לחבלות חמורות לא הועבר לעיונם, פנה נאשם 2 לבית המשפט בבקשה לביטול כתב האישום הוגש נגדו בתיק זה מטעמים של "הגנה מן הצדק".

נימוקי הבקשה

ב"כ נאשם 2 הטוען כי מדובר במקרה העומד במבחנים שנקבעו בפסיקה בכלל ובמקרים הדומים לנסיבותיו בפרט, מנמק את בקשתו, באלה:

- נאשם 2 טען במספר הזדמנויות - הן בדיוני מעצר הימים בבית המשפט והן בחקירתו במשטרה כי הוא הוכה על ידי השוטר ליאור. דא עקא, שעל אף שגרסתו בעניין זה נתמכה בראיות שונות המצויות בתיק החקירה וחרף קיומה של אינדיקציה לכך שהמאשימה פנתה למח"ש בבקשה לקבל אישור שפיטה, הוגש נגדו כתב האישום שאיננו מייחס לו עבירה של תקיפת שוטר, מבלי שנתקבל קודם לכן אישור שכזה.
- מאז הוגש כתב האישום ועד למועד הגשת הבקשה הנוכחית, פניותיו של ב"כ נאשם 2 למח"ש בבקשה לקבל לעיונו את תיק חקירת תלונותיו של מרשו, אשר לטענת המאשימה - נגנז, לא נענו.
- כתב האישום הוגש בשיהוי של כשנה, מבלי שטענותיו החוזרות ונשנות של נאשם 2 בדבר תקיפתו כאמור נחקרו.
- לתמיכת טיעונו מפנה ב"כ הנאשם בין השאר אל פסקי הדין וההחלטות שניתנו בע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ'**; ע"פ (מחוזי י-ם) 10645-02-14 **ממן נ' מדינת ישראל**; בג"צ 1563/96 **כץ נ' היועמ"ש**; ות"פ (מחוזי י-ם) 2139/08 **מדינת ישראל נ' סנדור**.

תשובת המאשימה

המאשימה, הסבורה כי מדובר בבקשה נטול בסיס עובדתי ומשפטי, טוענת כי:

- טענות נאשם 2 בדבר תקיפתו על ידי השוטר ליאור הועלו על ידו רק במסגרת חקירתו השלישית במשטרה והן נסתרות בגרסת אשתו שהיה עדה לארוע בו הוא נעצר על ידי השוטר.
- תלונת נאשם 2 הועברה בשעתה למח"ש ביחד עם כל חומרי החקירה כמקובל וביום 17.5.15 הודיעה מח"ש על סגירת התיק מחמת זניחת התלונה.
- בעקבות בקשת ב"כ נאשם 2 פנתה המאשימה אל מח"ש בבקשה לקבל את חומרי חקירתה וביום 16.5.16 השיבה לה מח"ש כי אין בידיה חומרי חקירה נוספים על אלה שהועברו אליה מהמאשימה עצמה. לתשובת מח"ש כאמור צורף העתק מכתב שנשלח אל נאשם 2 עוד ביום 8.9.14 בו הוא התבקש להגיש תלונתו המפורטת במשרדיה והודע לו כי באם לא יעשה כן בתוך 30 יום, ייגז החומר בלא טיפול נוסף.
- כתבי האישום שהוגשו נגד שני הנאשמים והמעורב הנוסף בארוע (בנפרד), מתבססים על ראיות שונות ובהן דו"חות פעולה, תעודות רפואיות והודעות עדי ראיה.

על פי הפסיקה, גם במקרים בהם נמצא כי נפל פגם מסוים בהתנהלות מח"ש הרי שבסופו של יום, מתפקידו של בית המשפט הדין בתיק העיקרי לבחון את גרסאות השוטרים שהיו מעורבים בארוע, בחינה יסודית וממצה (ר' ע"פ (נצרת) 13428-07-11 חוסיין נ' מדינת ישראל וע"פ (חיפה) מדינת ישראל נ' קונדרו).

אי מיצוי חקירת מח"ש בשל זניחת התלונה על ידי נאשם 2 ואישור השפיטה הקיים בתיק, אינם צריכים להשליך על בירור ההליך הפלילי שננקט נגדו. אם ימצא בית המשפט כי מדובר במקרה בו היה מקום להעמיד לדין את מי מהשוטרים, יוכל הוא להורות כן.

דין והכרעה

סעיף 149 (10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב-1982 מאפשר את ביטולו של כתב אישום מקום בו הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית. ככלל, טענה לביטול כתב האישום מכח דוקטרינת ההגנה מן הצדק תתקבל, אך במקרים חריגים בהם התנהלות הרשות היא כה נפסדת, עד כי לא ניתן לנהל את ההליך הפלילי בצורה הוגנת.

יש לזכור כי תכליתה של טענת ההגנה מן הצדק אינה לענוש את התביעה על מחדליה:

"עיקר עניינה של ההגנה מן הצדק הוא בהבטחת קיומו של הליך פלילי

ראוי, צודק והוגן. בעיקרון עשויה אפוא ההגנה לחול בכל מקרה שבו

קיומו של ההליך הפלילי פוגע באופן ממשי בתחושת הצדק וההגינות

כפי שזו נתפסת בעיניו של בית-המשפט. מטרת החלתה של ההגנה היא

לעשות צדק עם הנאשם, ולא לבוא חשבון עם רשויות האכיפה על

מעשיהן הנפסדים. ואולם לרוב (אם כי לא תמיד) תיוחס הפגיעה בצדקתו

ובהגינותו של ההליך הפלילי להתנהגות נפסדת של הרשויות, ובמקרים

כאלה אכן מוטל על בית-המשפט לבקר את מהלכיהן. ברם לא כל מעשה

נפסד שעשו הרשויות החוקרת או המאשימה או רשות מעורבת אחרת

יצדיק את המסקנה שדין האישום להתבטל מטעמי הגנה מן הצדק בין מפני

שבאיזון בין האינטרסים הציבוריים המתנגשים גובר העניין שבקיום המשפט,

ובין (וזה כמדומה המצב השכיח) מפני שבידי בית-המשפט מצויים כלים אחרים

לטיפול בנפסדות מהלכיהן של הרשויות. ביטולו של הליך פלילי מטעמי הגנה

מן הצדק מהווה אפוא מהלך קיצוני שבית-המשפט אינו נזקק לו אלא במקרים

חריגים ביותר". (ע"פ 4855/02 מ"י נ' ד"ר איתמר בורוביץ).

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ועיינתי בנספחים שצורפו לתגובת המאשימה (שהועברה לעיון ב"כ נאשם 2 אשר נמנע מהגשת התייחסות כלשהי אליה) ועל רקע הפסיקה הרלבנטית, **דעתי היא כי דין הבקשה להידחות.**

אכן במקרים אחרים ושונים בנסיבותיהם אשר נדונו בבתי המשפט נקבע כי הניתוק בין חומרי חקירה שנאספו על ידי הרשויות השונות (משטרה ומח"ש) עלול לעיתים להוביל להפליית האזרח לעומת השוטר. אלא שבאותם מקרים מדובר היה באזרחים שהגישו תלונות מפורטות למח"ש - שלא כמו נאשם 2 במקרה שבפני, וההחלטה להעמיד לדין את האזרח התקבלה מבלי שחומרי החקירה שנאספו על ידי מח"ש עמדו בפני התובע תחילה (ר' למשל בעניין **סנדור** הנ"ל).

לפיכך ומשהוברר לי כי נאשם 2 ככל הנראה אכן זנח את תלונתו, לא מצאתי הצדקה כלשהי לביטול כתב האישום שהוגש נגדו מטעמים של הגנה מן הצדק, בוודאי שלא בשלב זה בו טרם נתקבלה תשובתו לכתב האישום ולא נשמעו הראיות.

סוף דבר ומפני הנימוקים שפורטו לעיל, הנני מחליטה לדחות את הבקשה.

הקראת כתב האישום תתקיים ביום 18.7.16 כפי שנקבע.

המזכירות תמציא ההחלטה לצדדים.

ב"כ הנאשמים יוודאו התייצבותם במועד שנקבע.

ניתנה היום, ג' תמוז תשע"ו, 09 יולי 2016, בהעדר הצדדים.